

Ærøskøbings gamle skibsværft bliver rammen om nyt uddannelsestilbud for unge med særlige behov

Det gamle skibsværftsområde i Ærøskøbing Havn bliver omdannet til et arbejdende kulturbevarings- og formidlingscenter, der samtidig fungerer som uddannelsestilbud for unge med særlige behov. Desuden skal værftet også fungere som turistattraktion. Projektet, der er blevet døbt Øhavets Restaureringscenter, gennemføres i et partnerskab mellem den socialøkonomiske virksomhed Udviklingsfonden, Ærø Kommune og Realdania og med støtte fra Syddansk Vækstforum.

Som i så mange andre tilfælde rundt om i landet har også det gamle skibsværftsområde i Ærøskøbing havn udtjent sit oprindelige formål. Men nu bliver det bevaringsværdige værftsområde revitaliseret gennem bl.a. renovering og ombygning af de mest karakterfulde bygninger, så området i et nyt setup igen kan fungere som reparationsværft for nittede stålskibe. Derudover skal den gamle bedding restaureres, så den igen kan fungere som centralt omdrejningspunkt for Restaureringscenterets aktiviteter og bidrage til den maritime oplevelse.

Samtidig skal værftsområdet fungere som indholdsrigt og målrettet uddannelsestilbud for sent udviklede og bogligt svage unge. Uddannelsen etableres som et såkaldt STU-tilbud, der er en særlig tilrettelagt 3-årig ungdomsuddannelse for unge, der ikke kan gennemføre anden almindelig ungdoms- eller erhvervsuddannelse.

De unge kommer fra Helvegsminde, som er et nystartet STU-tilbud og botilbud for unge med særlige behov. Helvegsminde har til huse i det gamle vandrerhjem i Ærøskøbing. Vandrerhjemstriften videreføres delvis i "Villa Blomberg" som drives med hjælp af de unge elever, og indgår som en del af service-linien på Helvegsmindes STU-uddannelse.

Øhavets Restaureringscenter indrettes med værksteder, undervisnings-, kultur- og formidlingsfaciliteter, der – udover uddannelsestilbuddet – kan danne rammen om en lang række aktiviteter. Det er blandt andet tanken, at Ærø Museum kan etablere skiftende udstillinger på værftet, og at Ærø Turist- og Erhvervsorganisation kan benytte skibsværftets faciliteter til eksempelvis turistbetjening og kulturelle arrangementer.

Projektets samlede projektøkonomi er på 21,1 mio. kr., hvoraf Realdania bidrager med 14,1 mio. kr.

Øhavets restaureringscenter skal også være en turistattraktion for området. Centret bliver en unik maritim seværdighed, hvor turister kan opleve det gamle værftsareal og blandt andet se eleverne fra Helvegsminde arbejde med at restaurere gamle nittede stålskibe.

Syddansk Vækstforum er også gået ind i projektet og har støttet med 6 mio. kr. Formand for Syddansk Vækstforum og regionsrådsformand Carl Holst udtaler: "Vi har en stor forventning om, at projektet vil kunne skabe vækst og skaffe flere arbejdspladser til området. Projektet vil kunne trække flere besøgende til Ærø – omkring 5000 flere turister, regner man med – og det vil resultere i en forventet øget omsætning på 7,5 mio. kr. Vi kan se mange muligheder med projektet, muligheder som kan være til stor gavn for lokalområdet, og derfor har vi valgt at støtte projektet."

"Øhavets Restaureringscenter er et væsentligt projekt for Ærø Kommune", udtaler Ærø Kommunes borgmester Karsten Landro. "Samtidig er det et modelprojekt for resten af Danmark, fordi det konkret viser, hvordan der kan skabes udvikling i et lille øsamfund, når mange gode kræfter trækker på samme hammel".

Frans Albertsen, Udviklingsfonden siger: "Som formand for Udviklingsfonden er jeg utrolig glad for at Ærø, gennem realiseringen af Øhavets Restaureringscenter, styrkes som uddannelsesø, udvider sin ramme for kulturbevaring og kulturformidling og ikke mindst for at de unge uddannelsessøgende får en bred vifte af reale udfordringer i et professionelt og rummeligt arbejdsmiljø. Udviklingsfonden ser realiseringen af Øhavets Restaureringscenter som et kærkomment fælles anliggende for hele det Ærøske samfund."

"Koblingen mellem værftsfunktionen og det faglige uddannelsesstilbud til de unge, der ikke kan rummes i det normale uddannelsessystem, er et fint udtryk for en social bæredygtig tankegang, som kan styrke aktiviteten i et af Danmarks yderområder", siger Marianne Kofoed, projektleder i Realdania, og fortsætter: "Øhavets Restaureringscenter bliver samtidig et godt eksempel på en nutidig anvendelse af Ærø's maritime og industrielle kulturarv".

Yderligere oplysninger

Kommunaldirektør Lars Rud, Ærø Kommune, tlf. 63 52 50 01

Frans Albertsen, Udviklingsfonden, tlf. 40 14 95 15

Formand for Syddansk Vækstforum og regionsrådsformand Carl Holst, tlf. 40 32 52 10

Projektleder Marianne Kofoed, Realdania, tlf. 29 69 52 11

FAKTA

Organisering

Øhavets Restaureringscenter bliver realiseret i et partnerskab mellem Ærø Kommune, Udviklingsfonden og Realdania.

Udviklingsfonden er etableret med det formål at udvikle og drive aktiviteter på det tidligere værftsområde i Ærøskøbing med særligt hensyn til, at disse aktiviteter kan tilpasses sent udviklede og bogligt svage unge. www.udviklingsfonden.dk

Udviklingsfonden er repræsenteret ved blandt andet Ærø Kommune, Ærø Turist- og Erhvervsorganisation, Ærø Efterskole og den almennyttige erhvervsdrivende fond Grennessminde Birkerød.

Driften af Øhavets Restaureringscenter forankres i et partnerskab mellem Ærø Kommune, Udviklingsfonden og Fonden Helvegsminde, der skal drive uddannelsesstilbuddet i Øhavets Restaureringscenter.

Finansiering

Den samlede projektøkonomi er på 21,1 mio. kr. Syddansk Vækstforum bidrager med 6 mio. kr., Ærø Kommune med 1 mio. kr. og Realdania med 14,1 mio. kr.

Om det gamle skibsværftsområde i Ærøskøbing Havn

Det gamle værftsområde på Ærøskøbing Havn var tidligere en myretue af liv og aktivitet, baseret på skibsbygning og skibsreparation.

Allerede i slutningen af 1800-tallet blev der bygget mindre træskibe på midlertidige beddinger: Aktiviteten voksede i de første årtier af 1900-tallet og nåede sin storhedstid i perioden 1938 – 1982, da Armand Christensen var ejer af Ærøskøbing Skibs- og Baadebyggeri. I denne periode blev de fleste af de bygninger og anlæg, der stadig findes på området, opført.

Siden da er aktivitetsniveauet droset mere og mere ned, i takt med at behovet for mindre erhvervsskibe er faldet. I 1980'erne blev der stadig repareret mindre stålskibe på området. Herudover var der forskellige nichevirksomheder, bl.a. blev der på et tidspunkt gjort forsøg på at starte en vindmølleproduktion. I 1990'erne var den væsentligste aktivitet et bådudlejningsfirma, der selv byggede en del af sine udlejningsbåde. Fra 2002 har området henligget uden større aktivitet, bortset fra et kommunalt beskæftigelsesprojekt.

Den faldende aktivitet har sat sit præg på områdets bygninger og anlæg, der i dag for størstepartens vedkommende fremstår tomme og utilstrækkeligt vedligeholdte som et lidt trøstesløst minde om tidligere tiders storhed.

Om Helvegsminde

Helvegsmindes Særligt Tilrettelagte Uddannelse (STU) & Kollegiet Helvegsminde.

Helvegsminde (www.helvegsminde.dk) er et særligt tilrettelagt uddannelsesstilbud (STU) på Ærø for 28 unge med særlige behov i aldersgruppen 16–25 år. Helvegsminde indgår i en "triade", som består af vandrerhjemmet Villa Blomberg, (www.villablomberg.dk) Værftet på Ærøskøbing Havn og Helvegsminde. Helvegsmindes STU repræsenterer det mere specialiserede tilbud, karakteriseret ved, at hver eneste uddannelse skræddersys til den individuelle unge. Uddannelsen har som mål at udvikle kompetencer hos den unge på en måde, således at beskæftigelse, boligmuligheder og forsørgelsesmæssige forhold er afklaret ved uddannelsen afslutning.

Helvegsmindes særligt tilrettelagte uddannelsesstilbud udgør et kombineret uddannelses-, botrænings- og fritidstilbud - en helhedsorienteret indsats, der sikrer størst mulig kontinuitet og personlig udvikling på alle vitale områder i den unges liv. Undervisningen er tilrettelagt bevidst med henblik på, at der sker en integration af hoved og krop, at udviklingen af fysikken også baner vejen for den mentale udvikling, samt at det teoretiske stof bliver konkret håndterbart og virkeliggjort i hverdagen i så stort omfang som muligt.

Helvegsminde er stiftet af Udviklingsfonden. Helvegsminde og Udviklingsfonden er uafhængig af politiske, religiøse og økonomiske interesser.